

Svenska som andraspråk och mångkulturella frågor Läraryftet, Högskolan Kristianstad

Denna utbildning är en uppdragsutbildning och får endast sökas av lärare som deltar i lärarfortbildningen enligt Förordning (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare. Se Skolverkets webbplats <http://www.skolverket.se/fortbildning>. Den som söker till denna kurs utan godkännande från skolhuvudmannen är inte behörig att delta och riskerar att få avbryta utbildningen

Kursens namn:	LF2141 Svenska som andraspråk och mångkulturella frågor (Ingår i Lärarfortbildningen)
Antal poäng:	30 högskolepoäng
Nivå:	Grundnivå
Områdeskod:	SVA
Anmälningsskod:	HKR-20009
Målgrupp:	Lärare i skolår 7-9
Studietakt:	Halvfart Distans/campus. Undervisningen sker via en Internetbaserad kursplattform samt via fyra campusförelagda heldagar, tisdagar; 2/2, 4/5, 5/10, 23/11
Kursperiod:	2010-01-11 - 2010-12-21

Innehåll

Kursen behandlar svenska språket ur ett andraspråksperspektiv. Ett kontrastivt perspektiv anläggs på svenskans regelsystem som analyseras utifrån särskilda svårigheter för andraspråksinlärare. De studerande tränas i att analysera och nivåbedöma texter framställda av inlärare av svenska som andraspråk, varav en del av materialet insamlas av kursdeltagarna själva. Med svenska som andraspråk som utgångspunkt diskuteras flerspråkighet som fenomen samt modersmålets betydelse för identitets- och andraspråksutveckling. Ur ett språkligt perspektiv behandlas även hur genus, klass, etnicitet och kulturell mångfald kan påverka denna utveckling. De studerande tränas i att kritiskt granska debatter om språklig mångfald samt i att omsätta forskning till skolpraktik. Ämnesdidaktiska frågor diskuteras i samband med styrdokument och riktlinjer. De studerande kommer i detta sammanhang att få utvärdera den egna verksamheten, och sedan använda det som diskussionsunderlag. Hur man värderar elevers insatser utifrån styrdokumenten ingår som en del av kursen. I kursens didaktiska delar behandlas även språkbefrämjande aktiviteter och undervisningsmetoder samt hur IKT kan användas i undervisningen och hur det kan främja läroprocessen. Kursen genomförs av nutidens ökade kulturella mångfald och de krav som därmed ställs på skolverksamhet, enskilda lärare och föräldrar. Följande moment ingår i kursen:

Moment 1: Flerspråkighet och identitet

Moment 2: Andraspråksinlärning

Moment 3: Flerspråkighetsforskning

Moment 4: Svenska som andraspråk – skolämnet

Moment 5: Språkanvändning

Moment 6: Fonetik

Moment 7: Språktypologi

Moment 8: Svenska språkets struktur och nivåbedömning

Moment 9: Ett genusperspektiv

Moment 10: Arbetsmetoder utifrån målen

Förväntade läranderesultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska kursdeltagaren

- ha kunskaper om språkinlärningsprocessen och om de individuella och sociala faktorer som påverkar denna process samt förståelse för hur två- och flerspråkighet utvecklas
- ha förståelse för hur attityder och kulturella mönster påverkar individ, skola och samhälle samt kunna arbeta för en fungerande flerspråkig miljö
- ha kunskaper om svenska språkets struktur, sett ur ett kontrastivt perspektiv, med fokus på särskilda svårigheter för andraspråksinlärare
- ha kunskaper om svenska som andraspråk som skolämne samt om olika undervisningsmetoder

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska kursdeltagaren

- kunna analysera och nivåbedöma texter som framställts av personer med annat modersmål än svenska samt föreslå åtgärder för den fortsatta språkutvecklingen inom svenska språket
- kunna följa och kritiskt granska forskning och debatter om flerspråkighet och svenska som andraspråk samt söka ny kunskap för att kunna arbeta för vidare språkutveckling i klassrummet
- kunna bedriva undervisning utifrån de förvärvade kunskaperna och insikterna

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska kursdeltagaren

- ur ett språkligt perspektiv kunna ta ställning till frågor som rör svenska som andraspråk sett i relation till andra faktorer exempelvis genus, klass, etnicitet och kulturell mångfald
- kunna tolka och förhålla sig till de styrdokument och riktlinjer som finns för språkutveckling hos elever med annat modersmål än svenska samt kunna värdera elevers insatser utifrån dessa

Genomförande

Undervisningen sker främst via en internetbaserad kursplattform men även via 3-4 samlingar på Högskolan Kristianstad. Samlingarna på högskolan Kristianstad innehåller i huvudsak föreläsningar, gruppdiskussioner och muntliga redovisningar. Mellan samlingarna arbetar de studerande enskilt och/eller i grupp med kurslitteraturen och med kursuppgifterna som baseras på inläst litteratur, textexempel och på de studerandes egna erfarenheter och iakttagelser i arbetslivet. Uppgifterna redovisas muntligt och/eller skriftligt mellan och vid kursträffarna.

Innehållet i kursen knyts nära de studerandes arbetssituation bland annat genom att de själva får lämna autentiskt material som sedan används i praktiskt analysarbete och nivåbedömning, och genom att de får relatera kursinnehållet till sin egen erfarenhet av undervisning i mångkulturella miljöer.

Kursansvarig kontaktperson

Anna Flyman Mattsson, tel 044-20 33 59, e-post anna.flyman-mattsson@hkr.se

Kursens lärare

Anna Flyman Mattsson, kursansvarig och undervisande lärare, lektor i svenska med didaktisk och språkvetenskaplig inriktning,. Anna Flyman Mattsson har disputerat inom allmän språkvetenskap på en avhandling om andraspråksinläring i klassrum. Hennes pågående forskningsprojekt går ut på att studera barns flerspråkighet och växling mellan olika språk. På Högskolan Kristianstad arbetar hon i huvudsak med kurser i svenska som andraspråk, föreläsningar om genus samt examensarbeten på lärarutbildningen. Anna Flyman Mattsson har högskolepedagogisk utbildning.

Camilla Forsberg, undervisande lärare, examinerad språkkonsult i svenska språket och adjunkt i svenska med språklig inriktning, gymnasie- och komvuxlärare i svenska. Camilla Forsberg har erfarenhet av praktiskt lärararbete framförallt i ämnet svenska

från såväl universitet/högskola, gymnasieskola som komvux. Hon har även undervisat i svenska som andraspråk i olika projekt och inom Svenska för invandra-re, SFI. På Högskolan Kristianstad arbetar hon i huvudsak med kurser i svenska på lärarutbildningen, svenska som andraspråk och skrivkurser. Camilla Forsberg har bland annat högskolepedagogisk utbildning samt pedagogisk utbildning med arbetslivsinriktning.

Joachim Liedtke, undervisande lärare, docent i lingvistik, examinerad lärare för undervisning av vuxna i yrkesutbildning och civilingenjör i IT. Joachim Liedtkes forskning är koncentrerad på andraspråksinlärning, datorstödd språkdidaktik och lexikologi samt textlingvistik. I hans nuvarande forskningsprojekt analyserar han faktorer som påverkar ordtillägnande och glosinlärning i andraspråk med hjälp av datorn. I en ytterligare studie undersöker han, vilka didaktiska kriterier är mest relevanta inom vuxenpedagogik i jämförelse mellan Sverige, Danmark och USA. På Högskolan Kristianstad undervisar Joachim Liedtke i kurser som svenska som andraspråk, intercultural communication, intercultural business communication och praktisk retorik. År 2003 fick han ett excellence-in-teaching stipendium av STINT (Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning).